

Nieuwsbrief - februari 2025

Beste lezer,

De lente staat voor de deur! Een periode van groei en vernieuwing - ook in het onderwijs. In deze editie van de nieuwsbrief belichten we enkele belangrijke ontwikkelingen in het onderwijs. We gaan in op hoe je lessen kunt observeren en docenten actiever kunt betrekken, wat de komst van de nieuwe examenprogramma's voor LOB op havo en vwo betekent, en hoe je op een samenhangende manier werkt aan burgerschap, taal en rekenen. Daarnaast bespreken we het praktijkgerichte programma voor havo (Havo P) en bieden we inzichten om meer grip te krijgen op de ontwikkeling van onderwijsorganisaties middels de NOVO-opleiding.

Veel leesplezier !

- [Nieuwsbrief - februari 2025](#)
- [Lessen observeren, docenten meer betrekken hoe dan?](#)
- [LOB in de nieuwe examenprogramma's havo en vwo](#)
- [Doelgericht en samenhangend aan de slag met burgerschap, taal en rekenen](#)
- [Havo P: praktijkgericht programma](#)
- [Meer grip op ontwikkeling!](#)

Lessen observeren, docenten meer betrekken hoe dan?

Veel schoolleiders hebben moeite om frequent lessen te observeren en hier met hun docenten het 'goede gesprek' over te voeren. LinQue ondersteunt scholen op verschillende manieren, zie de drie voorbeelden hieronder, om lesobservaties de aandacht te geven die het verdient. Vooral ook omdat de docenten het verdienen!

Docenten met extra taakuren

Bij het Ichthus College te Dronten heeft elk team een docent die extra taakuren heeft om bij collega's lessen te observeren en een reflectiegesprek met hen te voeren hierover. LinQue heeft deze docenten en hun teamleiders enkele dagen begeleid om eenduidigheid in de observaties te bewerkstelligen en daarmee de kwaliteit van de observaties te waarborgen. Tijdens deze dagen zijn steeds in duo's lessen geobserveerd en intensief nabesproken. Intussen zijn vrijwel alle docenten al een keer bezocht en worden de observaties en terugkoppeling als zeer waardevol ervaren. Dit half jaar begeleidt LinQue deze docenten en ook enkele keren de teamleiders bij intervisie over de lesbezoeken en de reflectiegesprekken.

Teamleiders observeren met docenten lessen

LinQue begeleidde teamleiders op een school om de kwaliteit en eenduidigheid van de lesobservaties te versterken door met hen, wederom in duo's, tal van lessen te observeren en te bespreken. Door de opmerking 'dit zou je docenten ook gunnen' ontstond het plan om docenten bij de lesobservaties te betrekken. Er is een week gepland waar elk van de vier teamleiders, en een LinQue-consultant, 2 dagen 4-5 lessen gaat observeren. Elke dag wordt ook een docent meegenomen en zo observeren ze samen 4-5 lessen. Hierbij gebruiken ze een nieuw ontwikkeld observatieformulier dat zich beperkt tot de belangrijkste items. De teamleiders staan borg voor de kwaliteit van de observaties, waardoor de docent die meegaat meer ziet dan deze anders zou zien. De docenten die meegaan observeren, voeren daarna het reflectiegesprek met de geobserveerde docenten. Natuurlijk ondersteund door de teamleider.

Op deze manier zijn 10 verschillende docenten nauw betrokken bij het observeren en worden in een week 40 – 50 docenten bezocht die feedback van een collega krijgen. Een mooie manier om het goede onderwijsinhoudelijke gesprek tussen docenten onderling te stimuleren.

Betrek leerlingen bij lesobservaties

Meer en meer zien we dat leerlingen worden betrokken bij audits. Dit vraagt echter wel om een goede voorbereiding en daar heeft LinQue inmiddels de nodige ervaring in opgedaan.

Meer informatie kunt u krijgen bij [Wim Bos](#), mobiel: 06 - 10 34 73 68.

LOB in de nieuwe examenprogramma's havo en vwo

In de nieuwe examenprogramma's, in voorbereiding door het SLO, voor vmbo, havo en vwo krijgt loopbaanontwikkeling en -begeleiding (LOB) een prominenter plek. LOB wordt in ieder examenprogramma vakspecifiek uitgewerkt in eindtermen, waarbij relevante loopbaancompetenties zoveel mogelijk verbonden worden met de vakinhouden. Het idee is dat leerlingen zich zo beter voorbereiden op de arbeidsmarkt en de overgang naar het vervolgonderwijs soepeler. Hieronder een voorbeeld.

Nederlands
Eindterm: De leerling legt verbanden tussen ervaringen, persoonlijke interesse en kwaliteiten, vervolgoopleidingen en toekomst.
Bij het vak Nederlands draagt de opgedane kennis en vaardigheden bij aan de oriëntatie en reflectie op de eigen kwaliteiten, interesses en toekomstmogelijkheden.
LOB-gerichte invulling:
• Inventariseren van beroepsgerelateerde situaties waarin effectieve communicatie of correct en begrijpelijk taalgebruik van belang is. • Maken van een taalportret van zichzelf met kennis en vaardigheden die van belang zijn in hun toekomstige werkveld.

SLO is bezig met de ontwikkeling van de nieuwe examenprogramma's. Deze zijn in concept [hier](#) in te zien.

Wat betekent dit nu?

Enerzijds betekent dit dat de afzonderlijke vakken een bijdrage leveren aan de loopbaanontwikkeling van alle leerlingen. Anderzijds is er daarmee de noodzaak de doelgerichtheid en de samenhang van LOB-activiteiten tussen vakken te monitoren, waarbij ook het aanbod van LOB-activiteiten 'buiten' de vakken wordt meegenomen.

Beproeven examenprogramma's

SLO is op zoek naar scholen die de nieuwe examenprogramma's willen beproeven. Het idee is dat scholen ervoor kiezen mee te doen aan een pilot met 1, 2 of 3 vakken. Inschrijving voor de subsidieregeling kan van 3-28 februari 2025 bij SLO. Meer info kun je [hier](#) vinden.

Wil je meer weten over deze ontwikkelingen rondom LOB of ondersteuning bij de pilot neem dan contact op met [Jannie Steegenga](#).

Doelgericht en samenhangend aan de slag met burgerschap, taal en rekenen

Sinds 2021 hebben scholen de wettelijke opdracht om de basisvaardigheden burgerschap, taal, en rekenen doelgericht en samenhangend vorm te geven om zo leerlingen goed voor te bereiden op hun toekomst. Met name het vormgeven van burgerschapsonderwijs blijkt voor veel scholen een complexe opgave. Veel scholen kregen de afgelopen periode hiervoor een herstelopdracht van de inspectie.

Maatwerk en duurzame implementatie

Momenteel ondersteunen wij verschillende scholen bij de ontwikkeling en implementatie van integraal onderwijs gericht op de basisvaardigheden: taal, rekenen en burgerschap. Centraal staat de vraag: hoe kan de school dit doelgericht en samenhangend doen, aansluitend bij de eigen visie, de behoeften van de leerlingen en waarbij voldaan wordt aan de wettelijk opdracht. Onze aanpak kenmerkt zich door maatwerk: de specifieke behoeften van de school zijn het startpunt en de werkwijze sluit aan bij de ontwikkeling van de school. We werken aan een stevige basis van draagvlak binnen de scholen en houden daarbij nadrukkelijk rekening met de belastbaarheid van het team. Dit zorgt ervoor dat veranderingen niet alleen haalbaar, maar ook breed gedragen worden.

Zo begeleiden wij een school bij de vertaling van de schoolvisie naar de visie op basisvaardigheden. Vandaaruit formuleren we uitgangspunten voor leerlijnen voor burgerschap, taal en rekenen, destilleren we kijkkaders voor leeractiviteiten, afspraken voor secties rondom doelen en procedures om de basisvaardigheden van individuele leerlingen te verbeteren. Dit wordt doelgericht uitgewerkt door verschillende werkgroepen en een overkoepelende stuurgroep zorgt voor samenhang binnen de basisvaardigheden en met andere ambities van de school.

Integraal en breed

Door deze integrale en mensgerichte aanpak bouwen de scholen samen met ons aan een sterke basis voor zowel burgerschap, taal en rekenen als brede onderwijskundige groei en ontwikkeling.

Meer weten? Neem gerust contact op met [Sander van Zomeren](#), telnr. 06 - 23 64 44 84 en [Danny Verbiest](#), telnr. 06 - 48 46 85 13.

Havo P: praktijkgericht programma

Havo P Een groep havoleerlingen zouden naast de theorievakken die ze op school krijgen ook graag een link willen leggen naar de praktijk. Voor hen is de havo P een aantrekkelijke optie. Dit is een havo waar naast de theorievakken ook een praktijkgericht programma (pgp) wordt aangeboden. LinQue Consult begeleidt op dit moment een aantal scholen bij de ontwikkeling voor de praktijkgerichte programma's binnen de havo.

In een praktijkgericht programma gaan leerlingen praktisch aan de slag met een opdracht. Zij doen dit voor een externe opdrachtgever. In of buiten de school. Hierdoor ontwikkelen ze vaardigheden als plannen, presenteren, onderzoeken, samenwerken en zelfstandig werken die ze op het hbo hard nodig hebben. Bovendien krijgen ze ook realistische beroeps- en opleidingsbeelden. Loopbaanontwikkeling en -begeleiding (LOB) krijgt een belangrijke ervaringsgerichte component waardoor leerlingen bewuster een keuze kunnen maken voor een vervolgopleiding.

De uitgangspunten en doelen voor het praktijkgerichte programma in het havo zijn:

- Leerlingen praktische ervaringen te bieden binnen en buiten de school en daardoor:
 - beter aan te sluiten bij de diverse behoeftes van leerlingen
 - actief te leren en de motivatie te bevorderen;
 - leerlingen de mogelijkheid te geven beroeps- en opleidingsbeelden te ontwikkelen.
- Leerlingen de relatie te laten leggen tussen denken en doen.
- Leerlingen beter voorbereiden op de keuze voor en de daadwerkelijke overstap naar het vervolgonderwijs en daarmee de aansluiting naar hbo te verbeteren.

Op dit moment zijn er al diverse scholen die in een pilot havo P aanbieden. Het SLO heeft een concept examenprogramma uitgewerkt en stelt deze voortdurend bij aan de hand van ervaringen van de pilot scholen. Scholen zijn binnen de kaders van dit examenprogramma vrij op hun eigen wijze, aansluitend bij de bedrijven in hun eigen regio de pgp's vorm te geven.

Nieuwe scholen die willen starten met een pilot kunnen hiervoor subsidie aanvragen **van 6 januari tot en met 21 februari 2025 [subsidie](#) aanvragen. In 2026 is er nog een mogelijkheid om subsidie aan vragen.**

Op dit moment zijn we als LinQue betrokken bij een aantal havo-afdelingen. We hebben een aanpak ontwikkeld waarbij docenten in een praktijkgericht programma aan de slag gaan en zo ontdekken wat de havo P inhoudt, welke examenprogramma's er zijn en hoe een praktijkgericht programma eruit kan zien. We denken mee bij de uitwerking van de pgp's, de plek van LOB hierin. Omdat een praktijkgericht programma een hele andere manier van "lesgeven" vraagt verzorgen we trainingen over de wijze waarop docenten de leerlingen kunnen begeleiden en coachen tijdens de pgp's .

Wil je hierover meer informatie neem dan contact op met [Jannie Steegenga](#) of [Pieter van Hof](#).

Meer grip op ontwikkeling!

Hoe houd je grip op de complexe ontwikkeling binnen de onderwijsorganisatie? Maak dan kennis met de NOVO-opleiding tot procesbegeleider tijdens een online sessie dit voorjaar op 10 februari, 10 maart, 8 april, 16 mei, 16 juni, 7 juli om 16.00 u. Neem contact op met [Erica ter Wee](#) of meld je [hier](#) aan.

Website

LinkedIn

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier](#) afmelden. • Voor een goede ontvangst voegt u secretariaat@linqueconsult.nl toe aan uw adresboek.

Laposta